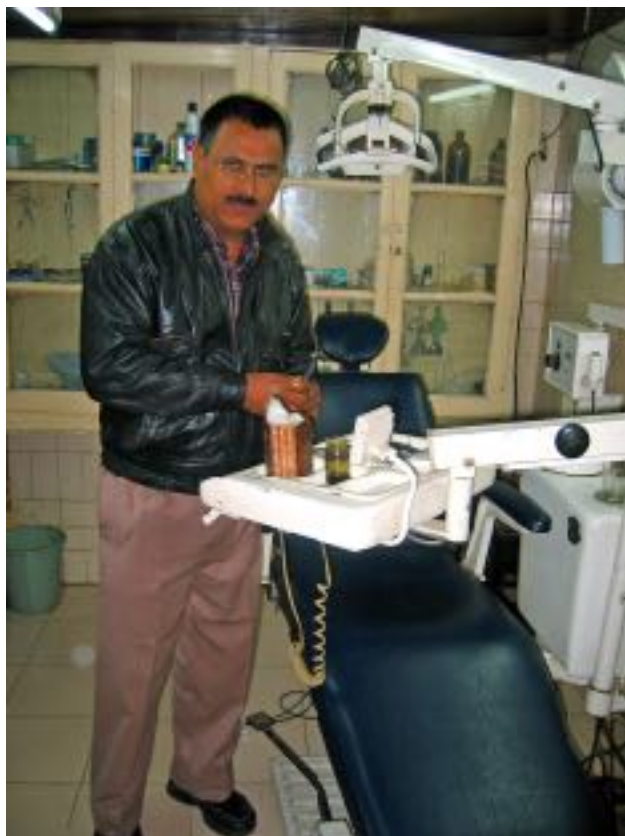

Pakistan til Delhi

Tandlægen i Delhi

Som de fleste af jer ved, så tog jeg den 12. december på en måneds juleferie, og selv om der ikke er antydning af jul på disse kanter, så vil jeg gerne ønske jer alle en rigtig god jul - og benytte lejligheden til at fortælle lidt om mine oplevelser hidtil.

Jeg forsøger så vidt muligt at følge lokale skikke på mine rygsækrejser for på den måde at få en bedre fornemmelse af hvordan befolkningen lever. Dette princip blev i går sat på en hård prøve, da jeg under togrejsen her til Delhi havde knækket et stykke af en tand, så den skarpe kant rev i tungen. Min sædvanlige tandlægeskræk var svær nok at overvinde, men da jeg stod foran den lokale tandlægebutik, hvor der over døren var malet nogle indiske bogstaver og et gebis, syntes jeg pludselig, at det nok kunne vente til jeg kom hjem.

Rengøringskonden var ved at feje gulvet med et risknippe, og affaldet, som blev fejlet lige ud på gaden, forekom mig at indeholde dele af de gips-gebisser, som de sælger i bazaren. Så dukkede tandlægen op og

spurgte om han kunne hjælpe mig, så jeg fulgte med ind i det lille rum på ca. 3x3 m. Bag et forhæng stod en tandlægestol, og der var også denne specielle lampe i loftet, der lyser ind i munden. Det var lidt svært at forklare sagen, så jeg blev sat ned i stolen og pegede ivrigt på den nederste venstre kindtand - så han ikke ved en fejl kom til at lave andre ulykker.

Herefter trak tandlægen et lille bord frem, hvor der var en ledning med en boremaskine i enden - og på bordet lå flere andre små bor. Han havde også en plastikæske

helt fyldt med bor - lidt som en gammel tobaksdåse, jeg har derhjemme, fyldt med mere eller mindre rustne søm. Han stak så spejl og tang ind i munden og begyndte at bore på min tand. Udstyret har ikke været helt gammelt, for der kom også vand ud samtidig med at han sleb på tanden - og nu forstår jeg hvor vigtig klinikdamen derhjemme er, for inden der var gået mange sekunder var jeg ved at kvæles med svælget fyldt af vand og kviksølvstøv. Jeg fik så lov at spytte ud, og da det havde gentaget sig et par gange, spurgte han, om tanden nu var OK. Jeg nikkede omgående - og betalte med glæde hans honorar på 50 Rupees (kr. 7,50).

Lettet gik jeg ud og nød vrimlen af bazargyder, hvor atmosfæren er tyk med lugt af røgelse blandet med de mange gadekøkkener, hvor det vrimler med mennesker, med omvandrende hellige køer, enkelte elefanter, cykel- og knallert rickshaws, æselkærrer med bjerge af kasser på vognene - og ind i mellem forsøger en bil at mase sig igennem mylderet.

Pakistan

Men min tur startede jo i Lahore, Pakistan, hvor jeg i forvejen havde aftalt at mødes med en ung mand, Tanveer, der er medlem af Servas (en international organisation til fremme af bedre forståelse mellem folk i hele verden). Han bor i bydelen Green Town, som var en forstad til Lahore for 25 år siden. Med Pakistans enorme befolkningstilvækst er Green Town nu omgivet af mange andre nye forstæder, der har slet ikke været midler til at gøre den færdig, og den henligger fortsat med hullede jordveje fyldt med åbenlyst fattige mennesker og husdyr.

Tanveer er 29 år, bor med sin mor, storebror og dennes familie i et beskedent hus, hvor det eneste værelse var klargjort til mig. Den 8 personer store familie har så klemt sig sammen i nogle andre rum, som jeg ikke blev inviteret til at se. Tanveer er helt besat af at få en kone, for som et muslimsk land er der her ikke noget med at kigge - og slet ikke røre - ved piger inden ægteskabet. Men der kan

simpelthen ikke klemmes

flere mennesker ind i huset, så der har i nogle år været store planer om at bygge en

knast oven på. Boligopsparingen ligger på vejen udenfor: Foreløbig er der et læs sand og et halvt hundrede mursten.

National sekretæren for Servas, Pakistan, havde også hørt om mit besøg, og da der for tiden er langt mellem turisterne i landet, så insisterede han på, at jeg kom ind til byen og boede hos ham. Jeg blev udvekslet på en busholdeplads, hvor han holdt med sin scooter iført en kæmpe styrthjelm. Jeg steg op på bagsædet, og så kørte vi ellers rundt i Lahore hele dagen, så jeg kunne blive vist frem til familie og bekendte - og hvert sted naturligvis blive trakteret med masser af mælke te og andre lokale specialiteter. Det var en fin måde at lære byen at kende på, selv om det nok er den mest forurenede by, jeg nogensinde har besøgt. De små gader er håbløst underdimensioneret til de nu ca. 12 mill indbyggere, der primært transporteres rundt af osende og pruttende knallert/scooter rickshaws, busser og gamle biler.

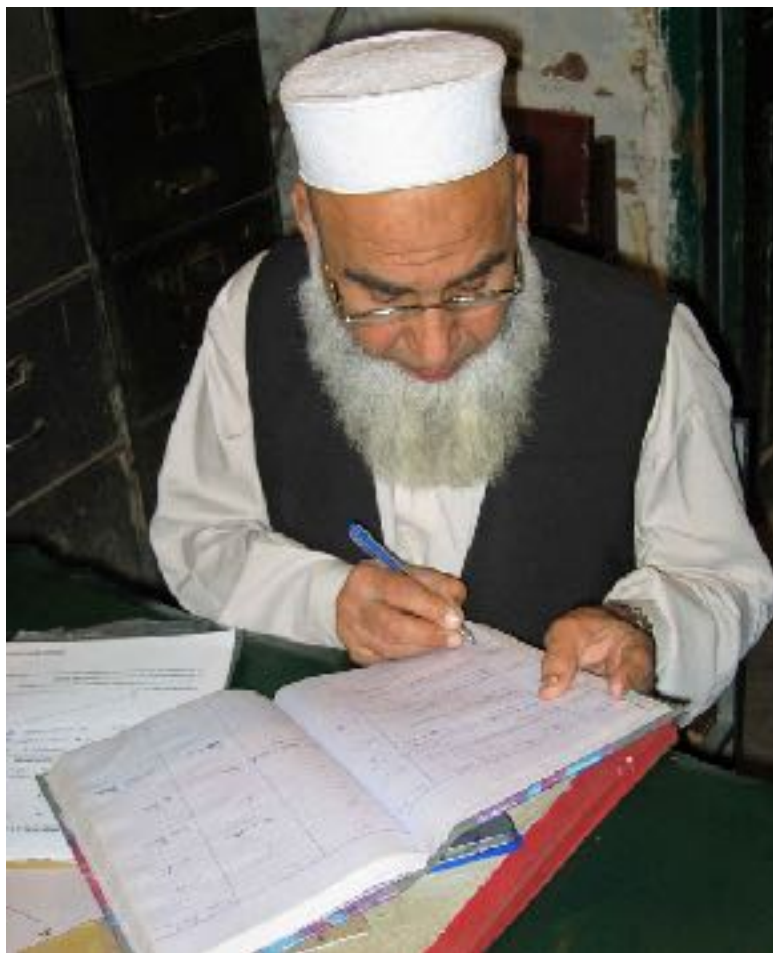
National sekretæren, Naseem, fremstiller springmadrasser og alt foregår med håndkraft. Fjedrene rulles ud på nogle koniske ringe, og bagefter kommer de i bundter a 144 styk ud i gården, hvor der på en sten sidder to mand, der har til opgave at bukke og omvikle tråden i hver ende. De får 22 Rupees (kr. 2,20) for hvert bundt og de kan hver klare ca. 10 bundter per arbejdsdag på min 10 timer - altså en dagløn på kr. 22. Den ene er familiefar med kone og 4 børn, og selvom han var senet og mager, fik jeg oversat, at han var tilfreds med arbejdet, som han nu havde bestridt i 20 år. For den filosofiske er der her god anledning til at tænke over sammenhængen mellem lønningerne og samfundets produktivitet og velstand.

Jeg havde inden turen læst om en speciel form for mystisk islam, sufi, som skulle udøves i et bestemt tempel i Lahore, Shrine Baba Shah Jamal. Faktisk omtales det på en hel side i guidebogen fra Lonely Planet. Hovedingredienserne er bongo-trommer, og de mest berømte er et par brødre, hvoraf den ene med det passende navn Gongu er døv,

men som har lært at følge rytmen gennem trommens vibrationer. For de, der ikke kommer i ekstase af trommerne, er der hjælp at hente i de rigelige stoffer fra valmue- og hashmarkerne lige over grænsen i Afghanistan. Generalsekretæren var ikke meget for at jeg skulle opleve denne side af religionen og landet, men da det kom til stykket kender han faktisk den døve trommeslager Gongu, og han tog tidligt på aftenen med hen og introducerede mig - hvorefter han skyndsomt kørte igen. Det var flinke mennesker, der sad på gulvet i en tilstødende lerhytte, og hvor en stadig strøm af tilbedere kom forbi.

Rygterne om såvel trommeslager, ekstase, skæve, hellige og vistnok også ganske almindelig skøre mennesker holdt mere end stik - i en bizar setting, hvor folk sad/lå i næsten mørket under træerne på de lerede gravpladser, røg, spiste, snakkede, sang, sov, mediterede, medens trommerytmerne vibrerede jorden. Og så har jeg indtrykket af, at det nok først var ved midnat, hvor jeg tog hjem, at det rigtig begyndte..

Jeg ville gerne til Peshawar - grænsebyen på vejen til Kabul, Afghanistan, og efter 7 timer i en temmelig ukomfortabel bus ankom vi til byen en tidlig morgen kl. 6. Her stod nye venner klar, og i en lettere omtåget tilstand uden nattesøvn fortalte jeg dem om min plan om at tage ind til Khyber passet i grænseområdet, som styres af lokale stammeledere - og altså er udenfor det pakistanske politi og retsvæsens indflydelse. Det er nok derfor der florerer en del kidnappinger i området, og af samme grund skal man have en speciel tilladelse af stammens "ambassade" i Peshawar. Vi fandt frem til stedet og fik personligt foretræde for "ambassadøren", som velvilligt underskrev tilladelsen og lod sig fotografere i det let kaotiske kontor.

Efter en beskeden betaling fik vi tildelt en stammevagt med en Kalashnikov maskinpistol til at beskytte mig, og så gjaldt det om at finde en taxa til køreturen.

Umiddelbart efter at være kommet ud af Peshawar kom vi til stammeområdet - hvor der da også var kontrol af tilladelse og vagt. Derefter kom et større bazarområde, Smuglers marked, hvor alskens varer smuglet ind fra det toldfrie Afghanistan sælges til pakistanere, der ellers må leve med såvel importrestriktioner som told og afgifter. Narkotika og våben indgår i den mere uofficielle del af dette marked. Så vidt jeg forstår, er der helt faste takster for hvor meget der skal gives i bestikkelse til politiet for de forskellige varegrupper - en anden måde at fordele skatter og afgifter på. Derefter kom vi til et andet stort område med flygtninge fra Afghanistan. De ser dog ud til at have belavet sig på permanent ophold, for der er nu skilte over mange af husene - bygget af ler, tørret komøg og almindelige murstenshuse - der reklamerer med Afghaner parfume, Afghaner kebab osv.

Herefter kom et tørt landskab med enkelte træer, udtørrede flodlejer samt nogle store forter, hvor de regionale stammeledere bor - godt beskyttet. Der er naturligvis også en del almindelige lerbuse, og på spørgsmålet om hvad de lever af, ja så er der kun smugleri og narkotika. Bjergene viste sig, og hurtigt kom vi opad på smalle, men dog udmærkede asfaltveje, ad det som er hovedvejen til Kabul, og hvor en stor del af landets import køres fra havnen i Karachi, som vel er 1000 km sydpå.

Undervejs er der inskriptioner for alle de hære og slag, som i tidens løb har gjort Khyber passet til en legende. Der blev kun brug for vagten da vi skulle tage et par billeder, og den helt uddramatiske atmosfære vises af, at han gerne lånte mig sin Kalashnikov.

Efter en uge med de helt overvældende gæstfrie, venlige og tedrikkende mennesker i Pakistan fortsatte jeg med nogle lokale busser til Amritsar i Indien - sikhernes hellige by med det Gyldne tempel. Jeg vil tro, at det er på størrelse med Peterskirken i Rom, men hvor det med 500 kg guldbelagte tempel her ligger på en tange i en hellig og helbredende sø midt i tempelkomplekset. Masser af turbanklædte sikh'er og en fantastisk atmosfære med let syngende reciteren fra deres hellige bog ledsaget af citarmusik lød konstant gennem højta-

lere.

Jeg har checket ud fra mit hotel, da jeg skal med toget i aften på en lang tur til ørkenbyen Bikaner i Rajasthan. Her er det planen at rejse rundt de næste par uger.